

B.Com. Semester - 4 (CBCS) Examination
April/May -2022 [OLD COURSE]
COST ACCOUNTING - 2(CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ પ્રવિણ કંપની યંત્રો બનાવે છે. અને 2016 ના વર્ષ દરમિયાન તૈયાર કરેલ 200 યંત્રો અંગે નીચેની માહિતી આપવામાં આવે છે. (૨૦)

માલસામાનની પડતર	રૂ. 1,80,000	વહીવટી ખર્ચા	રૂ. 2,10,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	રૂ. 2,00,000	વેચાણ ખર્ચા	રૂ. 90,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	રૂ. 70,000	વેચાણ	રૂ. 12,00,000
ઉત્પાદન ખર્ચા	રૂ. 1,50,000	(બધા યંત્રો વેચ્યા)	

2017ના વર્ષ માટે એવું અંદાજવામાં આવે છે કે ઉત્પાદન અને વેચાણ 300 યંત્રોનું થશે. વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે.

1. માલસામાનના ભાવમાં 10% વધારો થશે.
2. પ્રત્યક્ષ મજૂરી અને પ્રત્યક્ષ ખર્ચાઓમાં એકમદીઠ 20% વધારો થશે.
3. ઉત્પાદન ખર્ચા, માલસામાન અને મજૂરી તેમજ પ્રત્યક્ષ ખર્ચાની સંયુક્ત પડતરના પ્રમાણમાં વધશે.
4. વહીવટી ખર્ચામાં રૂ. 36,000 નો વધારો થશે.
5. વેચાણ ખર્ચા યંત્રદીઠ રૂ. 50 લેખે વધશે.

2016ના વર્ષમાં વેચાણકિંમત ઉપર જે દરે નફો મળ્યો હતો તે દરે નફો મેળવવા માટે યંત્ર કદ કિંમતે વેચવું જોઈએ તે દર્શાવતું પડતરનું પત્રક 2017 ના વર્ષ માટે બનાવો.

અથવા

પ્રશ્ન-૧ હિત પેન કંપની બે પ્રકારની અ અને બ પેનનું ઉત્પાદન કરે છે. 31 મર્ચ, 2017 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની વિગતો નીચે મુજબ છે.

પ્રત્યક્ષ માલસામાન	રૂ. 5,00,000	પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	રૂ. 75,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	રૂ. 2,25,000	કુલ વેચાણ	રૂ. 10,00,000

એમ જાણવા મળ્યું છે કે.

1. અ પેનનો પ્રત્યક્ષ માલસામાન ખર્ચ બ પેન ના પ્રત્યક્ષ માલસામાન ખર્ચ કરતા બે ગણો છે.(એકમ દીઠ)
2. બ પેનનો પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચ અ પેન ના પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચના 40% છે,(એકમ દીઠ)
3. પ્રત્યક્ષ ખર્ચાઓ બ અને અ પેનના ઉત્પાદનના પ્રમાણમાં હતા.
4. કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચા પ્રાથમિક પડતરના 20% હતા.
5. વહિવટી ખર્ચા પ્રત્યક્ષ મજૂરીના 50% હતા.
6. અ પેનના 2500 એકમો ઉત્પાદન થયા હતા, જેમાંથી 80% વેચાયા હતા, જ્યારે બ પેનના 4000 એકમો વેચાયા હતા જે ઉત્પાદનના 80% હતા.
7. વેચાણ ખર્ચા અ પેન માટે એકમદીઠ રૂ. 8 અને બ પેન માટે એકમદીઠ રૂ. 9 થયા હતા.
8. અ પેનની એકમદીઠ વેચાણ કિંમત બ પેન ની એકમદીઠ વેચાણ કિંમત કરતાં બમણી હતી.

તમારે અ પેન અને બ પેન માટે કુલ પડતર અને નફો તથા એકમદીઠ પડતર અને નફો દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરવાનું છે.

પ્રશ્ન-૨ ધુવી કંપનીની એકમદીઠ પડતર નીચે મુજબ બનેલી છે.

(૨૦)

માલસામન ખર્ચ રૂ. 20 એકમદીઠ, ઓફિસ ખર્ચ રૂ. 3 એકમદીઠ, મજૂરી ખર્ચ રૂ. 15 એકમદીઠ

કારખાન શિરોપરી ખર્ચ પ્રાથમિક પડતરના 20%, વેચાણ અને વિતરણ ખર્ચ એકમદીઠ રૂ.2

Particular	Rs.	Particular	Rs.
તૈયારમાલનો શરૂ સ્ટોક (1000 એકમો)	50,000	વેચાણ	9,00,000
માલસામાન	4,00,000	આખરમાલનો સ્ટોક (3000 એકમો)	1,40,000
મજૂરી ખર્ચ	3,00,000	મળેલ વ્યાજ-ડિવિડન્ડ	8,000
કારખાના ખર્ચ	1,50,000	મળેલ વટાવ	2,000
ઓફિસ ખર્ચ	65,000		
વેચાણ ખર્ચ	35,000		
માંડીવાળેલ પાછડી	5,000		
પ્રાથમિક ખર્ચ	,3,000		
કરવેરા જોગવાઈ	2,000		
ચોખ્ખો નફો	40,000		
	10,50,000		10,50,000

પડતર પત્રક અને મેળવણી પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૨ ભાર્ગવ લિ. ના નાણાકિય હિસાબોમાંથી નીચેની માહિતી મળે છે.

Particular	Rs.	Rs.
કાચા માલનો શરૂઆતનો સ્ટોક		29,000
કાચા માલ ની ખરીદી		1,87,000
કાચા માલનો આખર સ્ટોક		32,000
પ્રત્યક્ષ વેતન		2,98,000
કારખાનાના શિરોપરી ખર્ચ		1,90,750
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ		1,22,500
ચાલુ કામ ખાતે આખર સ્ટોક	4,000	
માલસામન	5,500	
કારખાન ખર્ચ	3,300	12,800
વેચાણ (7600 એકમ)		9,12,000
વેચાણ ખર્ચ		1,00,000
વિતરણ ખર્ચ		64,000
પ્રાથમિક ખર્ચ માંડી વાળ્યો		5,000
પેનલ્ટી ચૂકવી		1,000
ડિબેચર વટાવ માંડી વાળ્યો		1,500
ભાડાની આવક		3,000
ડિવીડન્ડની આવક		2,500
તૈયાર માલનો આખર સ્ટોક (1400 એકમો)		1,17,600

પડતરના હિસાબો નીચે મુજબની માહિતી દર્શાવે છે:

- માલ અને મજૂરીની ખરીદ કિંમતે દર્શાવાય છે.
- કારખાના શિરોપરી ખર્ચ પ્રત્યક્ષ વેતનના 60% લેખે ગણવામાં આવે છે.
- વહીવટી ખર્ચ એકમદીઠ રૂ. 12 લેખે ગણાય છે.
- વેચાણ ખર્ચ એકમદીઠ રૂ. 10 લેખે ગણાય છે.
- વિતરણ ખર્ચ વેચાણના 8% લેખે ગણાય છે.

ઉપરની વિગત પરથી

(1) પડતર પત્રક (2) નાણાકિય હિસાબો મુજબનું વેપાર અને ન.નુ. ખાતું (3) મેળવણી પત્રક તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન-૩ એક વસ્તુ તૈયાર થતાં પહેલાત્રણ જુદી-જુદી પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. 2017 ના માર્ચ માસમાં ઉત્પાદનની પદતર નીચી છે.

(૧૫)

વિગત	પ્રક્રિયા-1	પ્રક્રિયા-2	પ્રક્રિયા-3
અન્ય પ્રત્યક્ષ માલસામન	રૂ 2,000	રૂ 3,020	રૂ 3,462
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	રૂ 3,500	રૂ 4,226	રૂ 5,000
ઉત્પાદન ખર્ચા	રૂ 1.500	રૂ 2,000	રૂ 2,500

પ્રક્રિયા-1 મા માલસમાનના 1,000 એકમો એકમદીઠ રૂ. 5 લેખે દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા.

વિગત	પ્રક્રિયા-1	પ્રક્રિયા-2	પ્રક્રિયા-3
સામાન્ય બગાડ (દાખલ એકમો ના)	10%	5%	10%
બગાડની વેચાણ કિંમત (એકમદીઠ)	રૂ. 3	રૂ. 5	રૂ. 6
ખરેખર ઉત્પાદન (એકમમાં)	920	870	800

કોઈપણ પ્રક્રિયાનું અધુરું કામ નથી.

ઉપરની માહિતી પરથી પ્રક્રિયાની પડતર દર્શાવતા ખાતા તૈયાર કરો અને અસામાન્ય બગાડ અને અસામાન્ય વધારા અંગેના ખાતા તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૩ અ લિ. ની એક વસ્તુનું ઉત્પાદન ત્રણ પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. અને ત્યારબાદ તેને તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે લઈ જવામાં આવે છે.

તા. 31-3-2012 ના રોજ પૂર થતા એક માસ દરમિયાન પ્રક્રિયા નં-1 4,000 એકમો એકમ દિઠ રૂ. 6 ના ભાવે દાખલ કરવામાં આવ્યા.

વિગત	પ્રક્રિયા-1	પ્રક્રિયા-2	પ્રક્રિયા-3
માલસમાન	20,800	15,840	27,120
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	18,000	28,000	40,000
ઉત્પાદન ખર્ચા	14,000	20,000	32,000
ખરેખર ઉત્પાદન (એકમોમાં)	3,800	3,360	3,000
સામાન્ય બગાડ(દાખલ કરેલ એકમોના)	5%	10%	15%
બગાડની એકમદીઠ વેચાણ કિંમત	Rs.4	Rs.8	Rs.10

ઉપરની માહિતી પરથી પ્રક્રિયાઓના ખાતાં તૈયાર કરો અને દરેક પ્રક્રિયાની એકમદીઠ પડતર કિંમત શોધો.

પ્રશ્ન-૪ નીચેની માહિતી પ્રવિણ કંપનીમાંથી લેવામાં આવી છે.

(૧૫)

માલ સામન રૂ. 5,000 ફેક્ટરીના સ્થિર ખર્ચા રૂ. 2,000

સીધી મજૂરી રૂ. 3,500 વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચા રૂ. 2,600

ફેક્ટરીના ચલિત ખર્ચા રૂ. 2,500 યાંત્રિક કલાકો-3,000

ફેક્ટરીના પરોક્ષ ખર્ચાઓ યાંત્રિક કલાકોના આધારે સમાવવામાં આવે છે. તથા વહીવટી ખર્ચા કારખાના પડતરના આધારે સમાવવામાં આવે છે.

કંપની એક જોબનો ઓર્ડર પ્રાપ્ત કરે છે. જોબની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે.

માલસામાન રૂ. 750, મજૂરી રૂ. 350, યાંત્રિક કલાકો-300

ઉપરની માહિતી ના આધારે જોબ ઓર્ડર માટેનું પડતર પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૪ જોબ પડતર પદ્ધતીના ફાયદાઓ અને મર્યાદાઓ જણાવો.

ENGLISH VERSION

- Que-1 Pravina Ltd. is manufacturing machines and the following details are furnished in respect of 200 machines manufactured during the year 2016. (20)
- Cost of materials Rs. 1,80,000 manufacturing expenses Rs. 1,50,000
Direct wages Rs. 2,00,000 administrative expenses Rs. 2,10,000
Direct expenses Rs. 70,000 selling expenses Rs. 90,000
Sales (all machines) Rs.12,00,000

During the year 2017, it is estimated that the production and sale will be of 300 machines.

The following additional information is supplied to you.

1. Price of materials is expected to rise by 10%
2. Direct wages & direct expenses will increase by 20% per unit
3. Manufacturing expenses will rise proportion to the combined cost of materials, wages and direct expenses.
4. Administrative expenses will increase by Rs.36,000
5. Selling expenses will increase by Rs. 50 per machine.

You have to prepare a cost sheet showing per unit cost and for the year 2017 showing the price at which machine should be sold so as to earn the same rate of profit on selling price as in the year 2016.

OR

- Que-1 Heet pen Ltd manufactures two types of pens "A" and "B". the particulars for the year ended 31st march 2017 were as follows:
- Direct material Rs.5,00,000 total sales Rs. 10,00,000
Direct wages Rs.2,25,000
Direct expenses Rs. 75,000

On the study it is ascertained that.

1. Direct material per unit for "A pen" consist twice as much as that in type B pen.
2. Direct wages per unit for "B pen" were 40% of those for "a pen".
3. Direct expenses were same per unit for B as well as A pen.
4. Factory overheads were 20% of the prime cost.
5. Administrative overheads were 50% of direct wages.
6. 2,500 units of A pen were produced of which 80% were sold and 4,000 units of B pen were sold which was 80% of the production.
7. Selling overheads were Rs. 8 per unit for A pen and Rs. 9 per unit for B pen.
8. Selling price per unit for A pen was double than B pen. You are required to prepare a statement showing cost and profit in total as well as, per unit for A pen and B pen.

- Que-2 Following is the cost per unit of Dharvi co. (20)
- Material expense Rs. 20 per unit wages Rs. 15-unit, factory overheads 20% of the prime cost, office expenses Rs. 3 per unit selling and distribution overheads Rs. 2 per unit

Following is the profit and loss Account.

Particular	Rs.	Particular	Rs.
To opening stock (finished goods 1,000 units)	50,000	Sales	9,00,000
To material expenses	4,00,000	Closing stock of finished goods (3,000 units)	1,40,000
To wages	3,00,000	Interest & divi.	8,000
To factory expenses	1,50,000	Discount received	2,000
To office expenses	65,000		
To selling expenses	35,000		
To goodwill written off	5,000		
Prel. Exp. written off	,3,000		
Provision for taxation	2,000		
To net profit	40,000		
	10,50,000		10,50,000

Prepare statement of cost and reconciliation statement

OR

Que-2 The following figures are available from financial accounts of Bhargav Ltd.

Particular	Rs.	Rs.
Opening stock of raw materials		29,000
Purchases of raw materials		1,87,000
Closing stock of raw materials		32,000
Direct wages		2,98,000
Factory overheads		1,90,750
Administration overheads		1,22,500
Work in progress (closing stock) Materials	4,000	
Wages	5,500	
Factory exp.	3,300	12,800
Sales (7600 units)		9,12,000
Selling expenses		1,00,000
Distribution expenses		64,000
Preliminary discount written off		5,000
Penalty paid		1,000
Debenture discount written off		1,500
Rent income		3,000
Dividend income		2,500
Closing stock of finished goods (1,400 units)		1,17,600

The cost Accounts reveal.

1. Materials and wages are taken at their cost price
2. Factory overheads are taken at 60% of direct wages.
3. Administration overhead at 12 per unit of production
4. Selling overheads at 10 per unit sold
5. Distribution overheads are taken at 8% of sales.

Prepare: - (1) financial profit and loss account

(2) cost sheet

(3) reconciliation statement.

Que-3 A product passes through three different processes to completion. In march 2017, the cost of production was as given bellow. (15)

Particulars	Process-1	Process-2	Process-3
Other direct material Rs.	2,000	3,020	3,462
Direct wages Rs.	3,500	4,226	5,000
Production overheads Rs.	1,500	2,000	2,500
Normal wastage (of the units introduced)	10%	5%	10%
Sales price of wastage (per unit)	Rs.3	Rs.5	Rs.6
Actual production (in units)	920	870	800

1,000 units of materials were introduced in process-1 at Rs. 5 each.

There is no unfinished work-in-process.

Prepare the necessary process Accounts and 'Abnormal loss Account and Abnormal gain Account.

OR

- Que-3 The production of a product of A Ltd. passes through three processes and then it is transferred to finished stock. 4,000 units were introduced in process-1 at the rate of Rs. 6 during the month ended on 31-3-2012 other information is as under.

Particulars	Process-1	Process-2	Process-3
Sundry material Rs.	20,800	15,840	27,120
Direct wages Rs.	18,000	28,000	40,000
manufacturing overheads Rs.	14,000	20,000	32,000
Actual output (in units)	3,800	3,360	3,000
Normal wastage (percentage of output)	5%	10%	15%
Sales value of wastage per unit	Rs.4	Rs.8	Rs.10

From the above information, prepare process Accounts and find out cost per unit of each process.

- Que-4 The following records are taken from Pravin Ltd. (15)

Materials Rs. 5,000 variable factory expenses Rs. 2,500
 Direct wages Rs. 3,500 fixed factory expenses Rs. 2,000
 Administration overheads Rs. 2,600
 Machinery hours-3,000

Factory overheads are absorbed on the basis of machine hours and administrative overheads are absorbed as a percentage of work cost. The company has received an order at a job. The following particulars are available in respect of the job.

Materials Rs. 750

Wages Rs.350

Machine hours-300

Prepare job order cost sheet.

OR

- Que-4 State advantages and disadvantages of job costing.
